

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/13524
7/13525

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610-1587
Konu : Soru Önergeleri

28.04.2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 05.04.2010 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-21470 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan, Manisa Milletvekili Ahmet ORHAN'a ait 7/13524, 7/13525, Afyonkarahisar Milletvekili Halil ÜNLÜTEPE'ye ait 7/13526 ve İzmir Milletvekili Selçuk AYHAN'a ait 7/13527 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

- 1.Görüş 7/13524 (2 sayfa)
- 2.Görüş 7/13525 (2 sayfa)
- 3.Görüş 7/13526 (2 sayfa)
- 4.Görüş 7/13527 (2 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi

:Ahmet ORHAN
Manisa Milletvekili
:7/13524

Esas No

Tarım sektörü artan dünya nüfusu göz önüne alındığında gelişen gıda ihtiyacının karşılanması için yegâne yoldur. Ancak büyük oranda tüm doğal şartlara açık bir ortamda yapılması nedeniyle öngörülmeyen, öngörülse bile tamamen tehditlerin ortadan kaldırılamadığı bir sektördür. Ayrıca ekonomik, sosyolojik, teknolojik risklerden yüksek oranda etkilenen tarım kesimi, değişen Türk ekonomisi içerisinde giderek azalan Devlet korumasından yararlanabilmektedir.

Tüm bu tablo içerisinde Dünya'daki gıda kaynaklarını kontrol etmek suretiyle ülkeler üzerinde hâkimiyet kurma arayışların sürdüren merkezlerin dayatmasıyla tarımsal girdi fiyatları aşırı artması yürütülmekte olan tarımsal üretimin ekonomik verimlilik anlamında değerlendirilmesini gerektirmektedir.

Bu ortamda taahhütlerin zamanında yerine getirilememesi halinde çiftçilerimiz açısından ciddi krizler ortaya çıkmakta, genellikle çiftçilerin tarımsal faaliyetlerini yürüttükleri arazilerinin veya varlıklarının yok pahasına elden çıkmasıyla sonuçlanmaktadır. En sonunda da Türk çiftçisini işsizlerin arasına dâhil etmektedir.

Sel, zirai don, aşın yağmur, salgın hastalıklar gibi doğal afetler günlük yaşamak durumunda olan çiftçilerimiz için altından kalkılamaz sonuçlar doğurmaktadır. Söz konusu risklerin ortadan kaldırılabilmesi için 14.06.2005 tarih ve 5363 sayılı kanunla yürürlüğe giren 'Tarım Sigortaları' sistemi önemli bir çözüm yolu olarak görülmekle birlikte kanunun çıkmasından bu yana beş yıl geçmesine rağmen üreticilerin ancak %2'sinin yararlanabildiği bir sistem durumundadır. Sigorta priminin yarısının devlet tarafından ödenmesine rağmen çiftçilerimizin sisteme güvenin oluşturulamadığı veya prim miktarının ekonomik güçlerini aştığı anlaşılmaktadır.

SORU) Ege, Akdeniz, Marmara bölgeleri başta olmak üzere uyanma dönemi içerisinde olan üzüm bağları ile çiçek döneminde olan kayısı, erik, şeftali gibi meyve ağaçlarında büyük zararlara yol açan zirai don felaketinin ışığında Tarım Sigortası uygulamasının incelererek uygulama yöntemlerinin ve Türk çiftçisinin lehine uygulamaların tekrar gözden geçirilmesi, alınacak tedbirlerin belirlenmesi, araştırılması ve Tarım sigortasının muhteviyatının ve yaygınlaştırılması hususunda bir çalışma yapılması düşünülmektedir? İlgili konular çerçevesinde düşünülmekte ise bunlar neler olacaktır?

CEVAP) Tarım sigortaları 2010 yılı uygulaması, 2009/15688 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Havuz tarafından teminat altına alınacak ürünler ve riskler belirlenerek yürürlüğe girmiştir.

Bu kapsamda konu açık alanda yetiştirilen meyveler için don riski teminatı; çiçeklenmenin son bulup, taç yaprakların dökülmesi (kürkten çıkma dönemi) ve meyve bağlaması ile başlamaktadır.

Meyve ağaçlarında, çiçeklenmenin son bulması ve meyve bağlaması ile 0°C'nin altına düşen hava sıcaklığının, doğrudan meyvelere zarar vermesi yoluyla, meyve miktarında meydana gelen azalmalar dikkate alınmaktadır.

Meyve ağaçlarında çiçeklenme 3 safhadan oluşmaktadır. Bunlar;

- 1-Tomurcuk dönemi ve çiçeklenmenin başlaması,
- 2-Tam çiçeklenme dönemi,
- 3-Döllenmeyi müteakip, çiçeklerdeki taç yaprakların döküldüğü (kürkten çıkma) dönemi ve Meyve bağlama safhalarını içermektedir.

Ayrıca, üzüm bağlarındaki asmalarında don riski teminatı tomurcuk gözlerin uyanmasından sonra başlamaktadır.

Bu çerçevede aşağıdaki hususlarda (Teknik, Mali, Hukuki ve İdari);

- Teknik yönden: Meyve ağaçları üzerindeki tüm çiçeklerin çok az bir kısmının (% 5-20'sinin) döllendiği ve meyveye durduğu, Çiçeklenme döneminde don riski dışında; farklı, bir çok faktörün etkisiyle çiçeklerin döküldüğü ve dökülen çiçekler nedeniyle, ekonomik anlamda, verimde ne kadar kaybın meydana geldiğinin tespit edilmesinin, mevcut şartlarda mümkün olmadığı,
- Mali yönden: Bütçe imkanlarının, bu konuda en temel sınırlayıcı bir faktör olduğu,
- Hukuki yönden: Reasürans konusunda uluslararası reasürans şirketleri ile yapılan görüşmeler ve sektördeki genel temayül ile varılan mutabakatın, alınan kararlarda, taraflar açısından bağlayıcı bir rolünün olduğu, **(2012 yılına kadar Reasürans Anlaşması bulunmaktadır.)** Sigortacılık tekniğinde; ürün sigortalarında teminatın, meyvelerde çiçeğe değil, üründeki miktar ve kalite kaybına verildiği, Ulusal ve Uluslararası Reasürans Piyasalarında, don riski teminatının, bu şekliyle kabul görmesi,

dikkate alındığında; don riski teminatının, yukarıdaki zikredilen 3'üncü safha olan döllemeyi müteakip, çiçeklerdeki taç yaprakların döküldüğü (kürkten çıkma) dönem yani, çiçeklenmenin son dönemi ve Meyve bağlama döneminde başlaması, zorunluluk arz etmiştir.

01.01.2009-31.12.2009 tarihleri arasında Manisa ilinde, tarım sigortalarına ilişkin verilere bakıldığında çiftçi tarafından bahse konu dönemde 2.419.281 TL prim ödenerek tarım sigortası yaptırılmış ve oluşan hasarlar neticesinde bahse konu dönemde çiftçilere 3.715.394 TL hasar tazminat ödemesi gerçekleştirilmiştir. Hasar prim oranı % 154 olmuştur. Söz konusu hasar prim oranı ancak Devlet tarafından prim desteği sağlanan sistemlerde yürütülebilmektedir.

Devlet destekli tarım sigortalarında sigorta priminin yarısının devlet tarafından karşılanması ile Manisa ilinde özellikle 2009 yılında düzenlenen 6.704 adet sigorta poliçesi için üreticiler tarafından toplam 2.965.026 TL prim ödenmişken, 2010 yılı 3 aylık dönemde düzenlenen 7.607 adet sigorta poliçesi için üreticiler tarafından toplam 4.877.562 TL prim ödemesi gerçekleşmiştir. Bir önceki yıla göre 3 ayda sağlanan artış % 101'dir. Bu da üreticilerimizin sisteme katılımlarının her geçen süreçte arttığının göstergesidir.

Tarım sigortacılığı, toplumda kırsal alanda yaşayanlara hitap ettiğinden, sigorta kültürü önceden çok yaygın olmayan ve yeni oluşmaya başlayan hedef kitlenin sisteme katılımlarının sağlanabilmesi amacıyla tanıtım, reklam, toplantı v.s. yayım çalışmaları yapılmaktadır.